

Formandens beretning 2023

Inden jeg lavede denne beretning, tænkte jeg meget over, hvilken indgangsvinkel jeg skulle tage for ikke at lave en gentagelse af sidste års beretning. Jeg tænkte, udover vores fine arrangementer er vi ikke kommet meget videre det sidste år. MEN så begyndte jeg at læse referaterne fra det sidste år + referater længere tilbage.

Klyngen har faktisk kun 4 år på bagen, og med det i baghovedet, så vendte mine tanker sig pludselig fra pessimisme til optimisme. KUN 4 år! Det er jo ingenting, når man skal skabe et nyt samarbejde og nye måder at tænke landsbyfællesskaber!

Da vi startede for fire år siden, havde vi seks fokusområder: Idræt, stier, events, unge, erhverv og tilflytter. Når vi i dag laver tiltag, så er det ikke altid med udgangspunkt i de oprindelige 6 fokusområder, men mere efter behov og efter, hvordan vi kan være koordinerende for klyngen, så vi fortsat arbejder for at udvikle vores område til et attraktivt sted at bo, arbejde og leve.

Et af de spørgsmål, vi stillede os selv på et bestyrelsesmøde, var netop "Hvordan bryder vi isen til samarbejde?" Det er så vigtigt for områdets udvikling at samarbejdet opstår. Men hvordan får Friskvind foreningerne i spil? Tænk hvis vi kunne bruge hinanden noget mere, hvad kunne vi så ikke udrette.

Jeg læste for et stykke tid siden en artikel om at der i landdistrikterne i Danmark i dag bor færre børn end i 2010. I 2023 bor 11 procent af børnene i Danmark i alderen nul til ni år på landet. Det tal er faldet fra 14 procent i 2010. Det er meget og det får betydning for det fremtidige liv på landet. I artiklen nævnes også at landsbylivet er en del af den danske kulturarv og at den vil gå tabt, hvis ingen bliver boende på landet. Vores kulturarv med kirke, forsamlingshus, idrætsforeninger, skole og måske en lille købmand giver vigtige værdier. Til landsbysamfundet er der også en særlig værdi hvad angår sammenholdet. I artiklen taler de om en æra, der forsvinder.

Det er netop det, klyngen arbejder for ikke skal ske. Kan vi få et værdifuldt sammenhold skabt på tværs af sognegrænserne, så kan vi nå langt.

I bestyrelsen har vi flere gange talt netop om det at samarbejde. Vi er alle enige i vigtigheden her af. Vi har ikke revolutioneret vores landdistrikt på de fire år, men vi er kommet i gang. Vi har efterhånden fået defineret os selv og set fra min stol, så bunder alle vores tiltag i formålet netop at skabe samarbejde. Vi tager små baby-

steps. Det er netop de små baby-steps som jeg mener, de sidste fire år har flyttet os alle lidt.

Bestyrelsen forsøger at blive mere koordinerende. Men det er svært... Vi arbejder alle frivilligt også bestyrelsesmedlemmerne ude i foreningerne, og samarbejde på tværs kræver ofte mere arbejde set på den korte bane.

Men nogle steder kommer det så småt i gang. Bl.a. glædede det mig virkelig at se Stauning/Dejbjerg, Højmark og Lem lave et fælles opslag, da gymnastiksæsonen startede i september – og der var flere samarbejdshold. Skønt. På den måde kunne brugerne se, at der var noget for alle i nærområdet. Mere af det, tak.

Inden for vores egne friskvind tiltag har vi også taget små baby-steps mod samarbejde. Bla. Julemarkedet som blev afholdt for første gang sidste år. Dette var et forsøg på at skabe noget sammen på tværs af foreningerne. Tove kommer nærmere ind på dette om lidt.

Sidste år blev vi enige om, at vi skulle være mere koordinerende – og dette har vi forsøgt bl.a. indenfor idrætsområdet og inden for kommunikation. Vi har gjort nogle gode erfaringer og også her taget små baby-steps, men det er en on-going process. Kjeld og Mark vil fortælle mere om hhv. idræt og kommunikation om lidt.

Kort tid efter sidste generalforsamling besluttede vi i bestyrelsen at lægge vores planer om at kortlægge stier lidt på hylden. Vi løb ind i en medarbejder på kommunen, som gerne ville have afsluttet projektet, inden hun stoppede. Dette betød desværre et ikke gennemarbejdet forslag og rettighederne til at gå på privat jord er omstændigt og skal gøres ordentlig. Så for nu er den lige lagt lidt på stand-by, til vi igen har et udvalg, der er klar til det store og omstændige stykke arbejde.

I et referat fra sidste vinter nævnte vi, at vi påtænkte at planlægge en cykeltur i klyngen. Dette læste cykelklubben Teo fra Lem og henvendte sig. Det ville de gerne være med til at arrangere. Fantastisk! Cykelturen og gåturen er med til at få klyngens borgere rundt i sognet. Hvis vi kunne få flere samarbejder i gang på tværs, så ville vi være godt i gang med at nedbryde de mentale sognegrænser.

En ting, som har fyldt utrolig meget på vores møder, er forsikring. Vi er som landsbyklynge havnet imellem to stole. DGI, som i sin tid, var med til at starte landsbyklyngerne i Danmark, har ikke en forsikring vi kan være under, pga. vedtægter. Vi har ikke aktive betalende medlemmer som en idrætsforening, så der

kan vi ikke være forsikret. Vi har forsøgt gennem kommunen, men de har desværre hellere ikke kun hjælpe. Jeg ved nu, at FrivilligVest har et forslag til os, som vi glæder os til at høre om i morgen. Vi mener i bestyrelsen, at det er vigtigt, vi er forsikret både som bestyrelsesmedlemmer, men også når vi laver arrangementer. Vi tror, på det bliver løst i nærmeste fremtid.

Det rullende mødested har nu et år på bagen og Dorthe vil om lidt fortælle mere om det, men jeg vil lige sige, jeg er dybt imponeret over det store stykke arbejde Dorthe og Alfred har gjort for at få den op at køre, og de arbejder fortsat på at forbedre og gøre den endnu mere brugervenlig. Sidst har Tove søgt fonde til et musikanlæg og fået det, så nu er Mark på indkøbstur – også efter en brødrister. Vi tror på, Det rullende mødested bliver et stort aktiv i vores bestræbelser på at samle sognene og give flere nogle anderledes muligheder for at udnytte vores natur. Så kære alle – i skal bare godt i gang med at bruge den.

Hvis vi kigger på de før omtalte seks fokusområder, så er der ét område, som har ligget helt stille: Unge området. Ja vi skal arbejde for unge i området, men det hjælper ikke noget at det er os, som er 50+ som gør dette. Vi skal have de unge selv til at gå ind i det. Vi kan ikke trække noget ned over hovedet på dem. Kommer der nogle unge med gode ideer og initiativer, så vil vi bakke dem 100% op, men det skal lige som vores foreningshistorie komme nede fra.

Vi har været til områdemøde og stor møde med Landdistriktsrådet. Begge møder har været meget interessante og vi kan se, alle små landsogne arbejder mere eller mindre med de samme problemstillinger, som bebyggelse, frivillige, integration af tilflyttere, udvikling af energiprojekter og infrastruktur. Alle problemstillinger som vi kender i friskvind. Der er nok at tage fat på, og hvis vi nu i klyngen kan hjælpe hinanden med noget af det, så ville vi stå stærkere. Engang i mellem er det faktisk rart at komme ud og høre, vi ikke står alene.

Som jeg nævnte tidligere, så har vi stillet os selv et par spørgsmål: Hvordan bryder vi isen til samarbejde? Hvordan får vi friskvind foreningerne i spil på den lidt større bane?

De spørgsmål kunne jeg godt tænke mig, input til, fra jer der er her i dag, måske vi kan tage en snak under eventuelt. Når vi har snakken i bestyrelsen, bliver vi alle så ivrige, fordi vi vil det. Vi tænker store tanker, som en fælles hjemmeside og fælles foreningsadministration. Vi tror på, at der er mange områder, vi kunne samarbejde indenfor, men på samme tid bevare det unikke i de fem landsbyer.

Vi er ikke i mål – og det kommer vi nok hellere aldrig, men vi har taget nogle baby - skridt mod et stort fællesskab.

Jeg vil gerne slutte min beretning med at sige tak til de foreninger og aktører, som har været med til at arrangere noget i Friskvind regi det seneste år. Tak til alle jer der har været aktive deltager og kommet med input til vores videre arbejde. Det er guld værd for os. Tak til kommunen og landdistriktsrådet for at samarbejdet – især tak til Emil Slot for hjælpen til Kultunaut.

Tak til bestyrelsen for nogle gode konstruktive samtaler og altid hyggelige møder. Det er altid en fornøjelse at være sammen med jer.

Artiklen kan læses i Kristeligt dagblad den 19. sep. 2023